

BLUE PRINT FOR II PUC MODEL QUESTION PAPER , SANSKRIT(09)

क्र. सं.	पाठनामानि	दत्त अङ्काः	ज्ञानात्मकः				ग्रहणात्मकः				अभिव्यक्त्यात्मकः				
			1	2	3	5	1	2	3	5	1	2	4	3	5
1	मङ्गलम्, पुराणभारतम्	11	1	1					1					1	
2	परेषामपि रक्ष जीवितम्	11	1	1			1	1						1	
3	निर्विमर्शा हि भीरवः	13	1+1	1			(1)		1					1	
4	शून्या मेऽङ्गुलिः	10	1+1				1	1						1	
5	महाराणाप्रतापः	11	1+1				1+1	1						1	
6	अनुरागोदयः	11	1	1			1	1						1	
7	सा शान्तिः	09	1+1				1+1							1	
8	विधिविलसितम्	09	1	1			1	1	1						
9	नीतिसारः	08	1+1	1			1		1						
10	कृष्णशास्त्री महोदयः	11	1	1			1	1						1	
11	व्याकरणविभागः, अभ्यासपुस्तकम्	21			7										
12	भाषान्तरपाठाः	10				1				1					
13	पठ्येतर परिच्छेदः	05								1					
14	पत्रलेखनम्	05													
	Total	145													
	Total marks		15	10	12	05	09	08	06	10				25	100
	Total questions		11	07	07	01	10	06	04	02				08	56
	Questions to be answered		11	05	04	01	09	04	02	02				05	43

PART-A

I. अधो निर्दिष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि कोष्ठकात् उद्धृत्य लिखत। **5*1=5**

1. विश्वस्य मातरः काः? { गावः , नद्यः , सागराः }
2. परदुःखेन के अत्यन्तदुःखिनः भवन्ति? { साधवः , मित्राणि , पक्षिणः }
3. प्रव्राजकः वणिजः गृहं किमर्थमागतवान्? { भोजनार्थम् , भिक्षार्थम् , वाणिज्यार्थम् }
4. शारद्वतः कः? { सचिवः कण्वशिष्यः , राजा }
5. राणाप्रतापस्य अश्वस्य नाम किम्? { चेतकः , चिरञ्जीवी , कपिञ्जलः }

II. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । **5*1=5**

6. चिरस्य वाच्यं न गतः ----- ।
7. राणाप्रतापः ----- सभाम् आकारितवान् ।
8. ----- नवनवीनं परिधानविशेषं धारयति ।
9. भवादृशा गुरवः अतीव ----- ।
10. नवाम्रवापी ----- न पश्येत् ।

प्रतिदिनम् , नरकम्, विरलाः , प्रजापतिः , गण्यानाम्

III. 11. संयोजयत । **5*1=5**

क	ख
पौरवः	प्रेरयतीन्द्रियम्
पुत्थलिका	योद्धारः
विषयः	गङ्गा
बिल्लाः	वस्त्रापणम्
जाह्वी	दुष्यन्तः

IV. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत। **5*1=5**

12. श्वेतकेतोः तनयः कः ?
13. किमर्थं नगरम् आगच्छति ?
14. कर्णस्य गुरुः कः ?
15. अर्थान् कथं चिन्तयेत् ?
16. कृष्णशास्त्रिणाम् माता का ?

V. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत।(चतुर्णामेव)

4*1=4

17. चिन्तातुराणां न सुखं न निद्रा।
18. मेवाड इति स्थलं राजस्थाने प्रसिद्धमासीत् ।
19. शान्तिः धनं न स्वीचकार ।
20. गन्धर्वाधिपतिः हंसः ।
21. विमर्शकेन कृतीनामध्ययनं सम्यक्कर्तव्यम् ।

अथवा

21. अनुचराः प्रवाजकस्य वचनम् अपालयन्

PART-B

VI. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत।(पञ्चानामेव)

5*2=10

22. भारतवर्षस्य प्रसिद्धपञ्चनदीनां नामानि लिखत।
23. नगरवासिभिः जनैः राक्षसः किम् उक्तः?
24. राजपुत्रः मञ्जूषां प्राप्य किं करोति?
25. कीदृशं कुसुमगन्धम् अजिघ्रम् इति महाश्वेता वदति ?
26. कर्णं प्रति परशुरामोपदेशं लिखत ।
27. नरविग्रहाः देवाः के?
28. शास्त्रिणाम् औदार्यम्।

VII. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत ।(चतुर्णामेव)

4*2=8

29. अद्य प्रभृति मनुष्यभक्षणं परित्यज ।
30. भवतु, अनिर्वणनीयं परकलत्रम्।
31. कुत्रापि गत्वा धनं संग्रहिष्यामि ।
32. पुण्डरीक इति नाम चक्रे ।
33. अहो! भग्नप्रतिज्ञोऽस्मि ।
34. परीक्षार्थम् इतोऽपि समयावकाशः विद्यते।

PART-C

VIII. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा कुरुत ।(द्वयोरेव) 2*3=6

35. भारतस्यास्य वर्षस्य नवभेदान्निबोधत ।

समुद्रान्तरिता ज्ञेयास्तेत्वगम्याः परस्परम् ॥

36. तदेतां वीक्ष्य दुःखं मे जातं भक्तो हि मे भवान् ।

तेनैवमुक्तवानस्मि त्यक्त्वा मौनं भवत्कृते ॥

37. धन्योऽस्मि गमनात्पूर्वमीदृशी सम्पदागता ।

विना तु गुरुशुश्रूषां नान्यद्भाव्यं परं मम ॥

38. मनसा चिन्तितं कार्यं वाचा नैव प्रकाशयेत्।

मन्त्रवत् रक्षयेत् गूढं कार्यं चापि नियोजयेत्॥

IX. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत (पञ्चानामेव)

5*5=25

39. पुराणेषु भारतं कथं वर्णितम्?

40. विक्रमादित्यस्य प्रभावेण राक्षसः कथं परिवर्तितः?

41. "निर्विमर्शा हि भीरवः" इति शीर्षिकां समर्थयत ।

42. दीर्घापाङ्गप्रसङ्गः ।

43. महाराणाप्रतापेन अनुभूता कष्टपरम्परा ।

44. पुण्डरीकस्य जन्मवृत्तान्तः ।

45. शान्तिदर्शनात् तरुणस्य चिन्तासन्ततिः।

46. शास्त्रिणां शिष्यवात्सल्यम्।

PART-D

X. यथानिर्देशं कुरुत । (चतुर्णामेव)

4*3=12

47. सन्धिं विभजत /योजयत (त्रयाणामेव)

भरणाच्च , एकैकम् , दुःखेन+अहम् , कश्चित्+आसीत् पश्यत+एनम्

48. विग्रहवाक्यं/समस्तपदं लिखत(त्रयाणामेव)

वस्त्रापणः , कामक्रोधौ , नराः एव विग्रहाः , राष्ट्रस्य कविः , ज्येष्ठश्चासौ पुत्रश्च

49. लिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत(द्वयोरेव)

वचनात् , पुत्थलिका , नगरी , पौरवैः

50. लकारपुरुषवचनानि लिखत(द्वयोरेव)

वदन्ति , अब्रवीत् , मन्यते , भवन्तु

51. पदपरिचयं कुरुत(त्रयाणामेव)

पतन् , चिन्तितम् , विदित्वा , निरीक्ष्य , निर्गतः

52.प्रयोगं परिवर्तयत

अ) नरैः कर्माणि क्रियन्ते । अथवा आ) राणाप्रतापः प्रतिज्ञां स्वीकृतवान्।

53.अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

अ) चिच्छेद पापस्य कपिः निग्रहज्ञ इव क्रुधा ।

अथवा

आ)अस्याः आननारविन्दे अपूर्वाकर्षणमासीत् ।

54.कन्नडभाषया-आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत ।

1*5=5

पुरा केरले शिवगुरु-आर्याम्बादम्पत्योः एकः पुत्रः अजायत । भगवतः शिवस्य अनुग्रहात् जातस्य तस्य शङ्कर इति नाम कृतम्। सः बाल्ये एव वेदाध्ययनं समाप्य संन्यासं स्व्यकरोत् । मातुः आज्ञया नर्मदातीरं गत्वा गुरोः सकाशे शास्त्राणि अधीतवान् । अनन्तरं भारतस्य चतसृषु दिक्षु मठं संस्थाप्य सनातनधर्मस्य गरिमाणम् अवर्धयत्। स एव श्री शंकरभगवत्पादः।

55. संस्कृतभाषया अनुवदत ।

1*5=5

ಒಮ್ಮೆ ರಾಜರ್ಷಿಯಾದ ಜನಕಮಹಾರಾಜನ ಬಳಿ ಋಷಿಗಳು ಬಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.-ಹೇ ರಾಜನ್, ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆ ಹಾಗೂ ಯೋಗಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ? ಎಂದು.ಆಗ ಜನಕನು ಎಲೈ ಋಷಿವರ್ಯರೇ,ನೀವು ಸ್ವತಃ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ,ನನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.ನನ್ನದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ.ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದನು.

Once the sages went to the king Janaka and asked him-'oh king,how can you perform both protection of the subjects and accomplishing Yoga simultaneously?'.The king replied -'Oh great sages,I think, you are questioning me ,though you yourselves know it. Everything happens in this world by the grace of Almighty. I discharge my duties with the feeling that nothing is mine. So this is possible.

56.(अ) इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

5*1=5

भारतीययुवकाः बालगङ्गाधरेण प्रेरिताः आसन् । सः स्वातन्त्र्यं मम जन्मसिद्धः अधिकारः इति उद्धोषितवान्। तस्य उद्धोषणेन प्रेरिताः युवकाः स्वसुखानि धिक्कृत्य युद्धे भागं गृहीतवन्तः। तेषु भगत्सिंहः प्रसिद्धः आसीत्। आत्माहुतिसमये सः प्रायशः विंशतिवर्षीयः स्यात्। तेन सह राजगुरुः सुखदेवः च अपि प्राणान् अत्यजताम् । अनेन प्रकारेण सहस्रयुवकाः भारतमातुः स्वातन्त्र्यार्थं स्वजीवं समर्पितवन्तः। अन्ते भारतमातुः चरणारविन्दयोः स्वजीवपुष्पम् अर्पितवन्तः।

1. भारतीययुवकाः केन प्रेरिताः आसन् ?
2. सः किम् उद्धोषितवान्?
3. तेषु युवकेषु कः प्रसिद्धः आसीत् ?
4. तेन सह कौ प्राणान् अत्यजताम्?
5. सहस्रयुवकाः किमर्थं स्वजीवं समर्पितवन्तः?

अथवा

(आ) दिनद्वयस्य विरामं संप्रार्थ्य प्राचार्यं प्रति विरामपत्रमेकं लिखत ।